

AGORANOMI

Deze rubriek staat open voor iedereen die op het gebied van de ruimtelijke ordening iets wil aankondigen, verslaan of bespreken. Ook reacties op in Agora geplaatste artikelen zijn welkom. Kopij sturen naar redactie, zie colofon op bladzijde 3.

Emancipatie in bestemmingsplannen

'Ze doet wat huishoudelijk werk en gaat enkele vergeten boodschappen doen, want de SRV-man kan niet in het woonerf komen. Omdat de winkels nogal ver weg gelegen zijn kost dat haar veel tijd'. Ziehier een regelmatig terugkerend gegeven in het dagelijks leven van Jacqueline de Boer, met haar gezin een fictief voorbeeld in de brochure 'Emancipatie in Bestemmingsplannen' van de provincie Noord-Holland.

Met dergelijke voorbeelden wordt duidelijk gemaakt dat mensen die activiteiten als huishouden en betaald werk willen combineren voor grote problemen geplaatst worden. Deze problemen hangen samen met de *aanzienlijke afstanden in de hedendaagse ruimtelijke structuur*. Deze afstanden veroorzaken een uiterst krap 'tijd-ruimte budget'. Omdat het meestal vrouwen zijn die in dergelijke situaties verkeren, is de ruimtelijke structuur niet bepaald bevorderlijk voor de emancipatie.

De brochure stelt dan ook dat bij nieuwe woonbuurten bezien moet worden in hoeverre winkels, scholen, werkgelegenheid en andere voorzieningen in elkaars nabijheid gesitueerd kunnen worden. Gewezen wordt vooral op het meestal ontbreken van de mogelijkheid werk in de buurt van de woning te vinden. De ruimtelijke structuur vormt zo een belemmering voor de herverdeling van betaalde en onbetaalde arbeid. Gesuggereerd wordt om bijvoorbeeld bij het opheffen van scholen de vrijkomende ruimte niet zonder meer te bestemmen voor de gebruikelijke woningbouw. Bezien moet worden of de werkfunctie of een andere voorziening voor het betreffende gebied niet belangrijker is. Daarbij moet wel in het oog worden gehouden dat wanneer er in

een woonwijk bijna uitsluitend werkgelegenheid voor de daar wonende vrouwen is, de kans groot is dat juist zij de dubbele taak te vervullen krijgt.

Herverdeling

De herverdeling van betaalde en onbetaalde arbeid wordt in dat geval slechts ten dele - alleen voor de betaalde arbeid - bevorderd. Beter is wanneer in een woonwijk zowel werkgelegenheid voor vrouwen, als voor mannen aanwezig is.

In de brochure komt ook het punt van de *sociale- en verkeersveilig-*

Omdat de winkels ver weg gelegen zijn, kost boodschappen doen veel tijd. Foto: Charlotte van Trirum

heid uitgebreid aan de orde. Tot op zeer praktisch niveau wordt aangegeven hoe deze is te verwezenlijken, bijvoorbeeld door het vermijden van lange, blinde gevels en het plaatsen van ramen aan de straatzijde waardoor meer sociale controle mogelijk is. Maatregelen ten behoeve van sociale veiligheid zijn vaak vrij kostbaar, terwijl functiemenging veelal schaalverkleining met zich meebrengt, hetgeen niet aansluit op het economisch functioneren van veel voorzieningen. Het is dan ook jammer dat de financiële gevolgen in de brochure buiten beschouwing worden gelaten. Wel wordt gesuggereerd dat de aanbevolen maatregelen zullen leiden tot minder vandalisme, en dus tot minder herstelkosten, maar het is moeilijk voorstelbaar dat dit voldoende op zal leveren.

Hopelijk houdt dit gemeente-ambtenaren en andere direct betrokkenen niet tegen om met de brochure aan de slag te gaan. Aan één van de aanbevelingen van de brochure wordt in elk geval nu al gevolg gegeven: voor vrouwen in de Haarlemmermeer is een scholingsproject opgezet waarmee men hoopt te bereiken dat vrouwen meer invloed krijgen op de inhoud van bestemmingsplannen.

AEMILIA DE KONINGH
KEES VAN DER MEULEN

Provincie Noord-Holland: *Emancipatie in bestemmingsplannen, de ruimtelijke ordening door een andere bril bekeken*. Mei 1988. De illustraties zijn (met de illustratie boven is (met toestemming) uit de nota overgenomen.

'Buck' organiseert: Congres over buitenlandse ondernemingen in Nederland

Al vele tientallen jaren vestigen zich buitenlandse bedrijven in Nederland. Niet alleen in Nederland overigens, maar ook - meer nog zelfs - in andere West-Europese landen. In ons land zijn meer dan drieduizend buitenlandse bedrijven actief met verkoop-, productie- of distributie-activiteiten.

De bijdrage van deze concerns aan de nationale economie is groot. Een flink deel van de investeringen in ons land is afkomstig van buitenlandse ondernemingen.

De exacte locatie van deze vestigingen binnen Nederland is voor ons land als geheel nauwelijks van belang. Maar gezien de vaak positieve bijdrage van de buitenlandse bedrijven aan de regionale economie pogen steeds meer overheden zulke bedrijven aan te trekken. Provinciale besturen, regionale ontwikkelingsmaatschappijen en gemeenten trachten door middel van prachtige documentatie, professionele audio-visuele presentaties en regelmatige trips naar veelbelovende landen, internationaal opererende bedrijven binnen de eigen grenzen te halen.

De vestiging van buitenlandse bedrijven in Nederland, bezien in een Europees perspectief, is het thema van een congresdag op dinsdag 19 mei a.s. in het Nederlands Congresgebouw in Den Haag. Dit congres wordt georganiseerd door het Nijmeegse onderzoeks- en adviesbureau Buck Consultants International en de Werkgroep Economische Geografie van het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap (KNAG).

De kosten voor het congres bedragen f 275,- per persoon. In dit bedrag is koffie/thee, lunch, documentatie, aperitief, e.d. inbegrepen, evenals het volledige verslag van het congres dat in boekvorm zal verschijnen. Leden van de Werkgroep Economische Geografie en/of het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap betalen f 225,- per persoon. Voor informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met het Congressecretariaat, p/a Buck Consultants International, Groenestraat 294, 6531 JC Nijmegen. Tel.: 080-565566.